

СИНДРОМ НА СПАСТИЧНА КАРЛИЦА

МЗД Упатства
12.5.2010

- Основни правила
- Видови на болка
- Етиологија
- Истражување и третман
- Поврзани извори
- Референци

Основни правила

- Синдром со длабока болка во регија на ректумот или дното на карлицата.
- Болката може да биде повремени или континуирана.

Типови на болка

- Болката може да биде пароксизмална, па дури може да го разбуди пациентот во текот на ноќта.
- Времетраењето на нападот варира од неколку минути до неколку часа. Како епизодна болка исто така е наречена proctalgia fugax.
- Друг тип на болка е предизвикана од продолжено седење. Оваа континуирана болка се нарекува coccygodynia.
- Третата група на болка е континуирана невралгична болка во анусот (идиопатски proctalgia). Тоа најчесто се случува кај постари жени без патолошки наоди.

Етиологија

- Грч на мускулите подигнувачи се смета за причина за болка. Местото на болката се одразува според локализацијата на спастичниот дел на мускулите.
- Може да биде поврзан со хируршки операции на дното на карлицата или со воспаление, ендометриоза или ректална инвагинација во мала карлица.
- Психогените фактори често играат улога.

Истражување и третман

- Се оценуваат можните етиолошки фактори.
- Истраги во примарната здравствена заштита:
  - Темелно клиничко испитување (локација на болката, болно осетливи места, палпација на опашката, итн.).
  - Гинеколошки преглед (ендометриоза).
  - ЕМГ на карличното дно (може да се врши од страна на физиотерапевт; прекумерен мускулен притисок или anismus).
  - Колоноскопија (тумор или воспаление на дебелото црево).
- Испитувања во специјализирана грижа (ретко е потребно, само во проблематични случаи):
  - Дефекографија или магнетна дефекографија (ректална инвагинација, ако се посомнева дека болката е поврзана со тешкотии во дефекацијата или фекална инконтиненција).
  - МНР, ако е потребно, (циста на 'рбетниот нерв во спинален канал, schwannoma итн.).

- Често постои јасна причина за симптомите и пациентот треба да се увери во бенигната природа на симптомите.
- НСАИЛ и спазмолитици може да биде ефективни во некои случаи.
- Ако е потребно, proctalgia fugax може да се третира со актуелна нитратна маст (1) или со орални калциум блокатори.
- Прекумерно тензијата на карличните мускули или anismus може да се третира со електрична стимулација во комбинација со биофидбек¹. Ако пациентот има корист од третманот, може да се продолжи со уред наменет за домашна употреба.
- Болната осетливост на мускулите подигнувачи може да се третира со инјекции кои содржат локален анестетик и кортикостероиди.
- Во особено проблематични случаи, сакрална нервна стимулација може да се проба (2).

Поврзани извори

1. Cochrane Reviews
2. Други докази, резимеа

Референци

1. Salvati EP. The levator syndrome and its variant. Gastroenterol Clin North Am 1987 Mar; 16(1):71-8. **PubMed**
2. Aboseif S, Tamaddon K, Chalfin S, Freedman S, Kaptein J. Sacral neuromodulation as an effective treatment for refractory pelvic floor dysfunction. Urology 2002 Jul; 60(1):52-6. **PubMed**

Автори: Matti Kairaluoma

Претходни автори: Kari-Matti Hiltunen

Article ID: ebm00205 (008.010)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM Guidelines, 12.5.2010, www.ebm-guidelines.com**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 5 години.**
3. **Предвидено е следно ажурирање до мај 2015 година.**

---

¹ Биофидбек засега не се применува кај нас.